

CHRONOLOGIA EUROREGIONU

grudzień 1990 - Narodziny idei założenie przygranicznego euroregionu

wiosna 1991 - Wstępne dwu- i trójstronne obrady polityków samorządowych

23.-25.5. 1991 - Międzynarodowa konferencja w Żytawie, przyjęcie Memorandum, powołanie do życia biura koordynującego w Żytawie

21.12.1991 - 1. posiedzenie rady ERN i uchwała o założeniu Euroregionu Neisse Nisa-Nysa (ERN)

1992

- Budowa struktury ERN;
- Członkostwo ERN w grupie roboczej „Europejski region graniczny”(AGEG);
- Konkurs na logo ERN;
- Realizacja pierwszych małych projektów;
- Założenie międzynarodowej orkiestry studenckiej EUROPERA;
- Założenie Międzynarodowego Instytutu Szkół Wyższych IHI w Żytawie, dającego możliwość kształcenia się niemieckim, czeskim i polskim studentom z Euroregionu Nisse-Nisa-Nysa.

1993

- Narodziny koncepcji rozwoju Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa
- Otwarcie ważnego przejścia granicznego Hrádek nad Nisou/ Porajów i Porajów/Żytawa

1994

- Zakończenie budowy struktur Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa;
- Zawarcie Porozumienia Ramowego ERN o Współpracy Transgranicznej;
- Doradztwo i pomoc finansowa dla Euroregionu od Wspólnoty Flamandzkiej i Euregio Maas – Rhein.

1995

- Międzynarodowe uznanie dla ERN ze strony Unii Europejskiej, organów centralnych i innych instytucji zagranicznych (AGEG, Bundesstiftung Umwelt);
- Początek wdrażania programów Unii Europejskiej Phare CBC i Interreg oraz pierwsze pieniądze na projekty współpracy transgranicznej;
- Dotacje dla projektów ERN z funduszu Rady Europy;
- Realizacja około 150 projektów z dotacją ponad 20 milionów euro.

1996

- Realizacja pierwszych projektów inwestycyjnych z funduszy europejskich, np. budowa obwodnicy miast Rumburk-Neugersdorf, połączenie miast Żytawa-Porajów-Hrádek, budowanie sieci kanalizacji w ramach akcji Czysta Nysa;
- Początki połączenia internetowego szkół wyższych Euroregionu;
- Organizacja konferencji z okazji 5 rocznicy założenia Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa, ocena wyników i przyjęcie 2. Memorandum ERN.

1997

- Dotowanie pierwszych niewielkich przygranicznych projektów z Funduszu Małych Projektów, ustanowienie jednostronnych euroregionalnych komisji do spraw zatwierdzania dotacji.

1998 – 2000

- Realizacja szerokiego spektrum małych i dużych projektów przygranicznych z programów PHARE CBC, INTERREG i CREDO
- W ramach Funduszu Małych Projektów realizacji blisko tysiąca projektów transgranicznych za kwotę 4,3 miliona euro.

21.6.2001

- Konferencja z okazji 10. rocznicy założenia Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa, uchwalenie 3. Memorandum ERN;
- Politycy trzech stron Euroregionu ocenili osiągnięte wyniki i przyjęły kierunek działań.

2002

- Realizacja szeregu projektów euroregionu w dziedzinie turystyki, np. instalacja 700 wielojęzycznych tablic informacyjnych na przejściach granicznych, szlakach turystycznych, w pobliżu pomników historycznych, na szlakach rowerowych o międzynarodowym znaczeniu prowadzących przez ERN, Dalej realizacja projektów związanych z renowacją szlaków turystycznych, renowacją gmin wiejskich i in.

2003

- Organizacja pierwszego międzynarodowego konkursu „Nagroda za innowację 2003 w Euroregionie Neisse-Nisa-Nysa”, rozstrzyganego w 3 kategoriach: Best Innovation (najlepsza innowacja), Best Partnership (najlepsze partnerstwo) i Best Public Private Partnership (najlepszy partner w sektorze publicznym i prywatnym).

- Powołanie tzw. Forum Bezpieczeństwa FOR-BE-S – dla terenu Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa – koordynacja współpracy i wymiana informacji między gremiami narodowymi, trójstronnymi, komunalnymi, i innymi, których celem jest utrzymanie i zwiększenie bezpieczeństwa i porządku.

1.5.2004

- Święto Trójkątu – uroczysta akcja rządów Polski, Czech i Republiki Federalnej Niemiec z okazji rozszerzenia Unii Europejskiej;

2004

- Euroregion modernizuje własne dokumenty prawne i uzgodnione formy współpracy ze względu na członkostwo trzech państw euroregionu w Unii Europejskiej.
- Umowa o wspólnych długoterminowym celu, jakim jest utworzenie jednego wspólnego przygranicznego podmiotu prawnego.

2005

- Rozpoczęcie współpracy przy opracowywaniu i realizacji projektów oraz działań współfinansowanych z programu INTERREG IIIA

2006

- W Euroregionie realizuje się liczne projekty inwestycyjne i inne dotyczące codziennej współpracy przygranicznej. Intensywność współpracy przygranicznej jest wyraźnie umocniona dzięki dostępnym środkom finansowym z programu INTERREG IIIA. Euroregion decyduje o dotacjach we własnej komisji. Uczestniczy również w wielkich programach INTERREG IIIA. Wiele projektów jest inicjowanych bezpośrednio w biurach Euroregionu.

2007

- Zamknięcie okresu subwencyjnego Interreg IIIA i przejście do programu Cel 3. Euroregiony stały się integralną częścią polityki regionalnej Republiki Czeskiej, Polski i Wolnego Państwa Saksonii. Liczba realizowanych projektów, przedsięwzięć i działań osiąga niebywale rozmiary (w ciągu 2005-2007 zrealizowano 500 projektów z dotacji wynoszących 4,5 miliona euro)

21.12.2007

- W ramach obchodów wejścia Republiki Czeskiej do strefy Schengen na czesko-polsko-niemieckiej granicy, teren Trójkątu, odbyło się spotkanie premierów Republiki Czeskiej, Polski i Niemiec z przewodniczącym Komisji Europejskiej. Euroregion staje się symbolem przełamania barier granicznych między Europą Zachodnią i Wschodnią.

2008

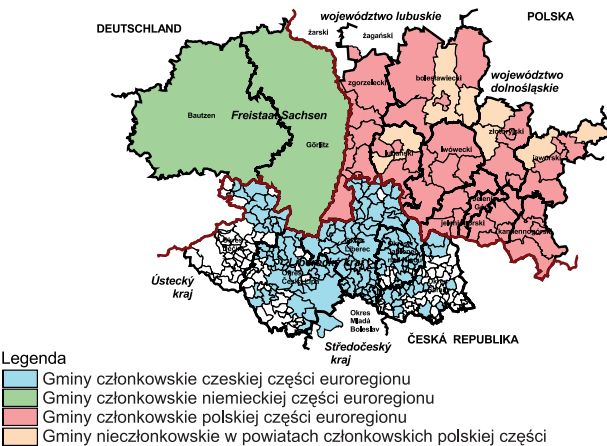
- Ogłoszenie nowego międzynarodowego konkursu „Nagroda Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa”. Rywalizacja w pięciu kategoriach: Partnerstwo komunalne, Bezpieczeństwo i zdrowie, Edukacja, Kultura i sport, Turystyka.
- Euroregion wchodzi w nowy etap realizacji transgranicznych projektów i podejmuje nową rolę. Ma generować projekty odpowiednie dla rozwoju współpracy przygranicznej

2009

- Przygotowanie nowej, rozwojowej strategii Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa i starania związane ze stworzeniem wspólnego podmiotu prawnego, będącego pionierem nowej formy organizowania działań przygranicznych.

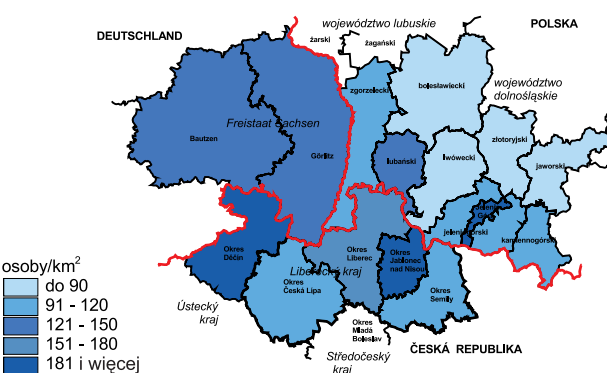
GMINY I POWIATY CZŁONKOWSKIE EUROREGIONU

Euroregion Neisse-Nisa-Nysa na dzień 31.12.2008r.

GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA

Gęstość zaludnienia na dzień 31.12.2008r.

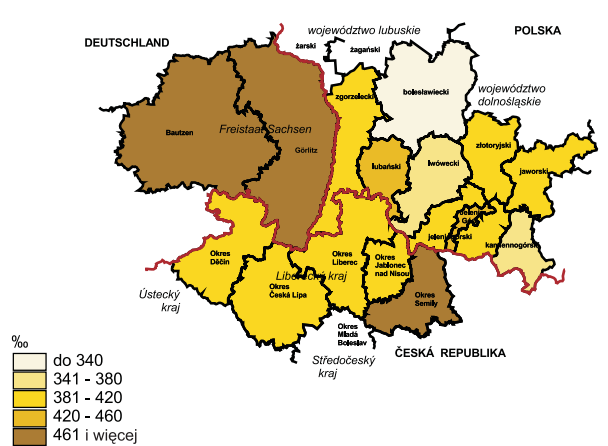
LUDNOŚĆ

Przeciętny wiek mieszkańców na dzień 31.12.2008r.

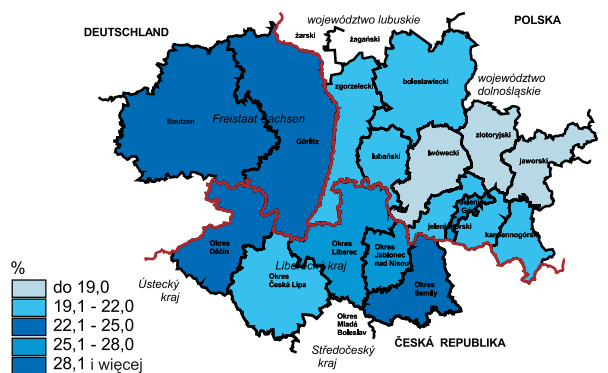
SAMOCHODY W EUROREGIONIE NEISSE-NISA-NYSA

Samochody osobowe na 1000 mieszkańców na dzień 1.1.2009r.

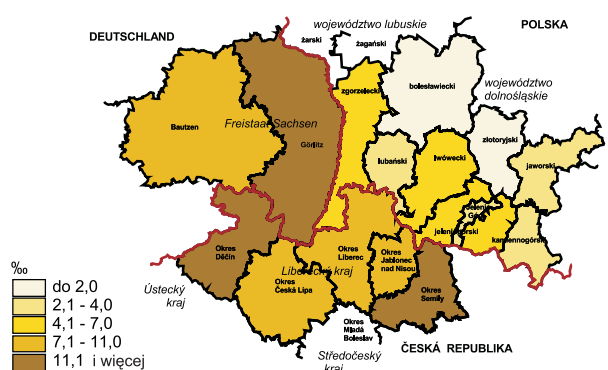
WYBORY W EUROREGIONIE NEISSE-NISA-NYSA

Frekwencja wyborcza w wyborach do Parlamentu Europejskiego 5-7 czerwca 2009 roku

OPIEKA SPOŁECZNA

Miejsca w placówkach opieki społecznej na 1000 mieszkańców na dzień 31.12.2008r.

1990-2010

ERN

EUROREGION NEISSE - NISA - NYSA

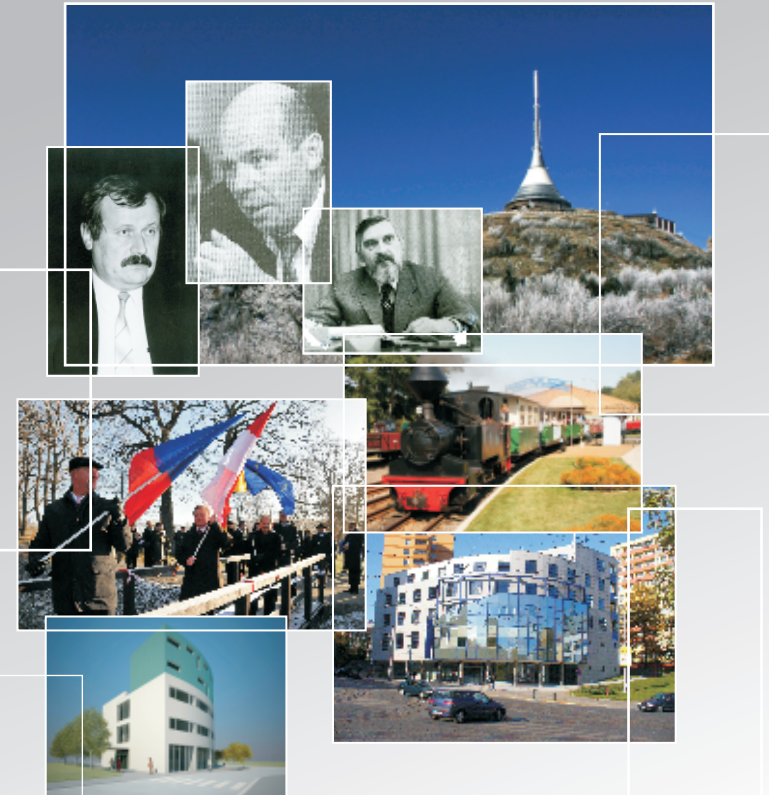
Tento projekt je spolufinancován
z Evropského fondu pro regionální rozvoj
prostřednictvím Euroregionu NISA.

EVROPSKÁ UNIE
“PŘEKRAČUJEME HRANICE”

www.PLATEK.cz

POWSTANIE EUROREGIONU NEISSE–NISA–NYSYA

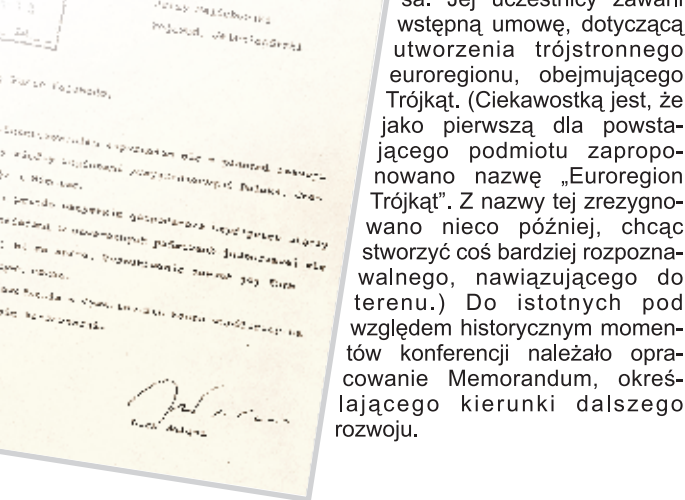
Powstanie pierwszego euroregionu w Europie Środkowo-Wschodniej było uwarunkowane przemianami demokratycznymi, które ogarnęły ten obszar pod koniec 80. i na początku 90. lat. Punkt kulminacyjny tych przemian stanowiło zjednoczenie Niemiec. Ideę założenia euroregionu forswał ówczesny burmistrz Liberca inż. Jiří Drda, starosta Żytawy Heinz Eggert oraz wojewoda jeleniogórski Jerzy Nalichowski. Przedstawiciele trzech sąsiednich państw, świadomi geograficznego położenia „Trójkątu”, mieli wspólny cel – przezwyciężenie utrwalonej opinii o zacofanym pograniczu, które ze względu na swoją lokalizację

nie rozwija się. Wzorem dla nich stały się doświadczenia euroregionów utworzonych po II wojnie światowej w Europie Zachodniej. Już wkrótce do transgranicznej współpracy starostów dołączyły również inne powiaty i województwa. Prace rozpoczęły dwu - i trójstronne grupy robocze, zajmujące się wspólnymi problemami: ochroną środowiska przyrodniczego, komunikacją i turystyką, współpracą szkół wyższych, współpracą multikulturalną, parlamentarną itp.

Pierwszym oficjalnym krokiem, do którego doszło 15 maja 1991 roku, było złożenie podpisów przez reprezentantów trzech stron pod wspólną Deklaracją o Współpracy – Partnerstwie Transgranicznym. 23 maja tego samego roku odbyła się w Żytawie „konferencja konstytucyjna Trójkątu trzech państw”. Patronat nad nią objęli ówcześni prezydenci poszczególnych państw: Václav Havel, Richard von Weizsäcker oraz Lech Wałęsa. Jej uczestnicy zawarli wstępną umowę, dotyczącą utworzenia trójstronnego euroregionu, obejmującego Trójkąt. (Ciekawostką jest, że jako pierwszą dla powstającego podmiotu zaproponowano nazwę „Euroregion Trójkąt”. Z nazwy tej zrezygnowano nieco później, chcąc stworzyć coś bardziej rozpoznawalnego, nawiązującego do terenu.) Do istotnych pod względem historycznym momentów konferencji należało opracowanie Memorandum, określającego kierunki dalszego rozwoju.

W czerwcu 1991 roku odbyło się spotkanie trójstronnej komisji roboczej, która miała przygotować dokument, dotyczący organizacji wspólnego sekretariatu. Na podstawie doświadczeń zachodnioeuropejskich regionów granicznych wypracowano model strukturalny, który do dzisiaj stanowi podstawę prac Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa. Założycielskie posiedzenie Rady Trójstronnej, która oficjalnie uchwaliła powstanie Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa, odbyło się w grudniu 1991 w Żytawie. W ciągu roku 1992 Rada Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa zatwierdziła projekt programu prac oraz logo. Przyjęła również uchwałę o członkostwie w grupie roboczej „Europejski region graniczny” (AGEG).

ASPEKTY PRAWNE POWSTANIA EUROREGIONU

Euroregion Neisse-Nisa-Nysa je stowarzyszeniem trzech podmiotów prawnych: Stowarzyszenia Gmin Polskich Euroregionu Nysa, Euroregion Nisa – stowarzyszenie osób prawnych oraz Kommunal-gemeinschaft Euroregion Neisse, Sektion BR Deutschland e.V. Indywidualne członkostwo gmin i powiatów jest wewnętrzną sprawą każdej ze stron, a wszelkie zmiany dotyczące członkostwa w poszczególnych częściach Euroregionu nie wymagają zgody partnerów. Reguły, cele i formy wzajemnej współpracy partnerów wewnątrz Euroregionu zostały określone w tzw. Porozumieniu Ramowym o Współpracy. Główną częścią działalności Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa jest inicjowanie wzajemnej współpracy przygranicznej i koordynowanie działań Trójkątu, mających wpływ na wszystkie jego części. Euroregion wspiera przede wszystkim te formy aktywności, które mają znaczenie dla zbliżenia, poznawania, współpracy i partnerstwa obywateli i innych podmiotów na terenie przygranicznym.

INFORMACJE O EUROREGIONIE

Euroregion Neisse-Nisa-Nysa jest euroregionem trzech granicznych obszarów położonych w sercu Europy na terenie, gdzie stykają się granice Republiki Federalnej Niemiec, Polski i Republiki Czeskiej.

Swoją nazwę zawdzięcza granicznej rzece Nysie, która wypływa ze źródła pod Jabluncem nad Nisou, przepływa przez Liberec, a następnie tworzy naturalną granicę między RFN a Polską. Na rzece Nysie niedaleko miasta Hrádek nad Nisou znajduje się tzw. trójtystk, w którym zbiegają się granice Czech, Polski i Niemiec.

Powierzchnia całkowita Euroregionu wynosi 14 tys. km². Część polska zajmuje 39%, część czeska 28% a niemiecka 33%. Na całym obszarze ERN żyje ponad 1,7 miliona mieszkańców (z czego 33% na obszarze polskim, 32% na czeskim i 35% na niemieckim). Charakter przyrody w Euroregionie Nysa jest bardzo zróżnicowany: na północy nizinny, na południu górski. Dominującym pasmem gór są Karkonosze z najwyższym szczytem – Śnieżką (1602 m n.p.m.). Położone są na północnym wschodzie między Republiką Czeską i Polską. Granica dzieląca oba państwa przebiega bezpośrednio po ich głównym górskim grzbiecie. Jeśli chodzi o powierzchnię, to dwie trzecie Karkonoszy znajdują się właśnie po czeskiej stronie granicy. Stąd wypływa największa czeska rzeka – Łaba, swoje źródła mają tu również liczne mniejsze rzeki.

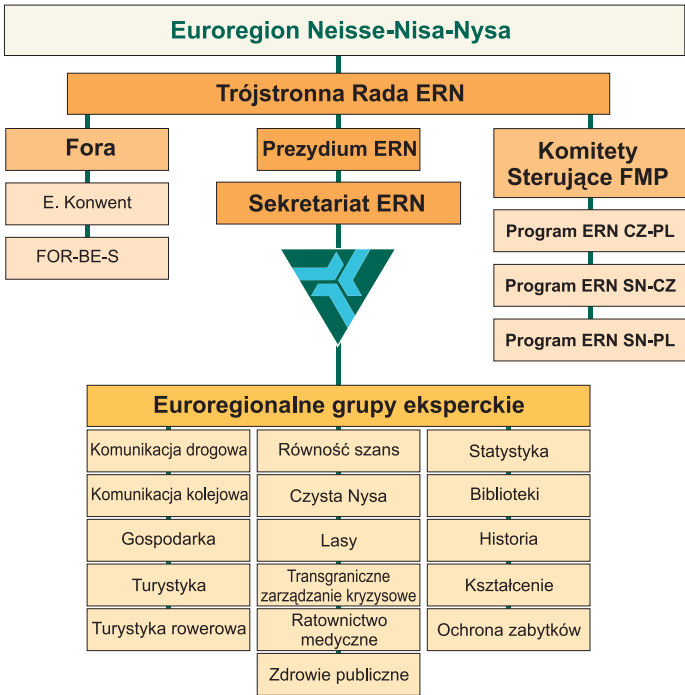
Miasto	Gminy	Zaludnienie	Powierzchnia
Część czeska			km²
Česká Lípa	57	103 tys.	1 137
Jablonec nad Nisou	34	89 tys.	402
Liberec	59	166 tys.	925
Semily	65	74 tys.	699
Děčín	52	135 tys.	909
ogółem	267	567 tys.	4072
Część niemiecka			
Bautzen	64	333 tys.	2 391
Görlitz	61	288 tys.	2 106
ogółem	125	621 tys.	4 497
Część polska			
Jelenia Góra, miasto	1	85 tys.	109
Bolesławiecki	6	88 tys.	1303
Jaworski	6	51 tys.	582
Jeleniogórski	9	63 tys.	627
Kamiennogórski	4	46 tys.	396
Lubański	7	56 tys.	428
Lwówecki	5	47 tys.	710
Zgorzelecki	7	93 tys.	839
Złotoryjski	6	45 tys.	576
ogółem	51	574 tys.	5 570
Euroregion ogółem	443	1 762 000	14 139

EUROREGION TO INSTYTUCJA, KTÓRA JEST:

- Zorganizowaną na zasadach demokracji transgraniczną wspólnotą interesów;
 - Platformą dla różnych transgranicznych procesów i inicjatyw;
 - Miejscem spotkań, do którego mogą się zwracać obywatele, przedstawiciele wspólnot interesów, urzędy, rządy, Unia Europejska.
- EUROREGION NIE JEST:**
- Instytucją, która w krótkim czasie może usunąć strukturalne niedostatki regionu;
 - Wspólnotą wspieraną ekonomicznie;
 - Filią Unii Europejskiej ani organizacją utworzoną na jej życzenie;
 - Urzędem państwowym ani innym urzędem powołanym prawem.

ZASADY FUNKCJONOWANIA EUROREGIONU

Rada Wspólnoty i Prezydium są najwyższymi organami Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa. To one podejmują decyzje związane z konkretnymi formami aktywności. W skład Rady Euroregionu wchodzi trzydziestu przedstawicieli, po dziesięciu z każdej ze stron.

Prezydium składa się z trzech członków Rady według parytetu, po jednym mandacie z każdej części Euroregionu. Wykonawczym organem Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa są kancelarie, działające w Żytawie, Libercu i Jeleniej Górze.

Każda z trzech stron Euroregionu podejmuje samodzielne decyzje i wybiera swoich przedstawicieli do wspólnych organów.

W celu rozwiązywania wspólnych problemów i zadań, które swoim znaczeniem wykraczają poza granice, powołano specjalne grupy robocze EUREX. Te zespoły ekspertów pracują na poziomie międzynarodowym i wykorzystują specjalistyczną bazę (np.: transport, ruch turystyczny, ochrona środowiska, przeciwdziałanie katastrofom, statystyka, rolnictwo, służba zdrowia itp.) Działalność tych międzynarodowych grup roboczych jest odzwierciedleniem rozwijającej się transgranicznej współpracy w Euroregionie oraz barometrem jej jakości. W roku 2003 zostało założone Forum Bezpieczeństwa FOR-BE-S, będące platformą spotkań specjalistów wszystkich trzech części Euroregionu. Euroregion odgrywa niezwykle ważną rolę w udostępnianiu dotacji finansowych z programów Unii Europejskiej, przeznaczonych na rozwój współpracy transgranicznej. W ramach pozyskiwania tych środków powołano do życia tzw. Euroregionalne Komitety Kierownicze, które decydują o udzieleniu subwencji różnego rodzaju mniejszym projektom. I tak w latach 1995–2009 na obszarze Euroregionu ze środków finansowych w wysokości ponad trzystu milionów euro skorzystało ponad dwa i pół tysiąca wnioskodawców.

